

Ki Técé – Az elsőszülött jogai

Ki Técé hetiszakasz tartalma כִּי תֵצֵא

Szakaszunkban – Ki Técé (5Mózes 21:10–25:19.) – Mózes különböző törvényeket ismertet, köztük a hadifogoly nővel kötött házasság szabályait, az elsőszülött fiú jogait, az engedetlen, fegyelmezetlen fiú büntetését stb., majd elmondja, hogy kötelező a kivégzett ember – és innen eredően minden ember – holttestét még aznap eltemetni, a talált jószágot megőrizni és visszaszármaztatni jogos tulajdonosának stb. A szakasz megismétli a házasság, valamint a zsidó erkölcs és szemérmesség törvényeit és utasításait, a válás módját, a tábor tisztaságának szabályait stb.

A Tóra 613 parancsolatából (micvájából) 74 a Ki técé szakaszában található. Ezek közé tartoznak a szép fogolynőre, az elsőszülöttek örökösödési jogaira, a konok és rebellis fiúra, a halottak eltemetésére és méltóságára, az elveszett tárgyak visszaszolgáltatására vonatkozó törvények; a törvény, hogy az anyamadarat el kell hessegetni mielőtt elvinnénk a fiókáját; az, hogy kötelességünk védőkoriállal ellátnunk házunk tetejét, valamint a kilájim (tiltott növényi és állati hibridek) különféle formái. – 5Mózes 21:10–22:9.

Felsoroltnak még, hogy milyen bírósági eljárás alkalmazandó és milyen büntetés rovandó ki: házasságtörés esetén; ha egy hajadont megerőszakolnak, vagy elcsábítanak; vagy ha egy férj alaptalanul hűtlenséggel vádolja meg a feleségét. A következők nem házasodhatnak zsidóval: a fattyú, a moabita vagy ammonita származású férfi, az első vagy második generációs edomita vagy egyiptomi. A Tóra megtiltja továbbá a prostitúciót. – 5Mózes 22:12–23:9., 23:18.

A hetiszakaszban még a következőkkel kapcsolatos rendelkezések találhatók: a katonai tá-

bor tisztasága; a szökött rabszolga kiszolgáltatásának tilalma; a bémunkás időben való kifizetésének kötelezettsége; az adósokkal való helyes bánásmód és a kamatszedés tilalma; és a 39 korbácsütés, amely egy tórai tilalom áthágásáért jár. – 5Mózes 23:10–26., 24:10–25:4.

A Tóra rendelkezik a válás törvényeiről (amelyekből sok házasságkötéssel kapcsolatos törvény is származik); és a jibum avagy „levirátus”: amikor egy gyermektelenül elhunyt férfi fivére elveszi testvére megözvegyült feleségét, valamint a chálícá („a saru lehúzása”): abban az esetben, amikor a felek nem óhajtják a sógorházasságot. – 5Mózes 24:1–4., 25:5–10.

Ki Técé heti szakasza egy felszólítással fejeződik be: „Emlékezzél meg arról, amit Amálék tett veled az úton, midőn kivonultatok Egyiptomból!” – 5Mózes 25:17–19.

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Chaim Shaul Glitzenstein: Mennyibe kerül ez nekem?

Mi az, ami nekünk tényleg kedves? Mit értékelünk igazán? Mire szánunk időt? Az eheti pársában különös szempontok látszanak keveredni egymással. A Tóra figyelmeztet minket, hogy ne engedjük az ammonita és moábita férfiakat áttérni és csatlakozni a zsidó néphez. Az oka? Először: „mert nem jöttek elétek kenyérral és vízzel az úton, mikor kivonultatok Egyiptomból”. Másodszer: „mivel fölbérelte ellened Bileámot..., hogy megátkozzon”. (5Mózes 23:5)

Ez két vétek említették így együtt a versben. Egyazon lélegzettel adatik tudunkra, hogy meg kell vetnünk őket, mert nem voltak jó vendéglátók, amikor fáradt és éhes népünk átkelt a pusztán **Egyiptomból**, valamint, hogy mert felbérelték a pogány **Bileám prófétát**, hogy elpusztítson minket. Hogy lehet ezt a két okot egymás mellé tenni? Az első a vendégbarátság hiánya egyszerűen, a második viszont nem kevesebb, mint népirtási kísérlet!

A válasz az, hogy ez a kettő bizony összefügg. Az egyik erősíti a másikat, az egyik bizonyítja a másik vétkes voltát. Ha csak arról volna szó, hogy nem mutattak irántunk nagylelkűséget az úton, azt menthethetnénk mondjuk a szegénységükkel. Talán **Ámmon és Moáb** gazdasági válságban volt éppen. Talán le voltak gatyásodva, nem engedhették meg maguknak, hogy nagylelkű vendéglátót játsszanak. Ha nem volt nekik maguknak sem elég, hogyan várhatnánk, hogy másokat etessenek?

De mikor tapasztaltuk, hogy felbérelték **Bileámot**, a prófétát, átkozza el a zsidó népet, mindjárt tudhattuk, hogy nem a pénz a probléma itten. Gondoljátok, hogy **Bileám** olcsón vállalta a dolgot? **Bileám** igen drága szaktanácsadó volt. Egy ház „**tele arannyal és ezüsttel**”, ezzel kecsegtették honoráriumképpen. Ha neki volt honnan pénzt adni, pár sékelt a fáradt, éhes utazók kenyérére és vizére is szánhattak volna. Önmagában a tény, hogy hajlandóak voltak ilyen irtózatosságot kifizetni, mutatja a vétkük irtózatosságot. **Ámmon és Moáb** mára kihalt, de az örökségük tovább él.

A közel-keleti konfliktuscsozor egyik gyökere a palesztin probléma. Hányan élnek nyomorban a menekülttáborokban? Igazi **ráchmánut** ez, szörnyűség, kiáltó szegénység. Na de miért van az, hogy testvéreik nem siettek segítségükre a hosszú évek alatt? **Izrael** befogad zsidó menekülteket az arab országokból – **Szíriából, Jemenből, Iránból, Irakból**. Újabban sokakat az **etióp** és **oros** zsidók közül. **Izrael** nem nagy ország, erőforrásai korlátozottak, mégsem tagadták meg ezen az alapon a belépést senkitől. Minden zsidót szívesen látnak.

Azaz Izrael meg tudja tenni, az arab világ egyesült vagyona és földjei viszont nem elégségesek hozzá? Szaud-Arábia palotákat épít, királyi luxusban tobzódik. Járt valaki már a dubai repülőtéren? Milliárdokat költenek elképesztő luxusra, de ha szegény palesztin fivéreiknek és nővéreiknek kellene segíteni, nincs otthon senki!

Sajnos ez a probléma a mi közösségeinkben is mutatkozik. **Hányszor fordul elő, hogy akit nemes ügygyel keresnek meg, azt mondja, sajnos szegény ő ehhez, másnap viszont egy vagyont költ el szerecsenyéjékon?** Nem érünk rá a **szulba** menni előadásra, de egész éjszakát átpókerezni – az nem gond. Eszembe jut egy felebarátunk, aki megkérdezte tőlem, tényleg minden ajtófélfára ki kell-e tennie a **mezűt** otthon. Mondtam, hogy igen. Hatalmas sóhajtás. Azt mondja: „**Rabbi, de hiszen most építettünk új házat, tizenhatalc helyiség van benne! El tudod képzelni, mennyibe kerül az a sok mezűze?!**”

Az **elul** hónapban vagyunk, a befelé fordulás, az **önvizsgálat** hónapjában, **ros hájáná**, az **ítélet napja előtt**. Figyeljünk csak egy kicsit oda, hogy mennyi pénzt és időt költünk erre-arra, és tegyük meg, ami tőlünk telik, hogy következetesen, tisztelettel viseltessünk az **Örökkévaló és embertársaink** iránt.

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: A gyűlölet két típusa

Ez minden szempontból furcsa, szinte érthetetlen törvény. Itt van, abban a formában, ahogyan az a hetiszakaszban megjelenik:

„Emlékezzetek, mit tettek veletek az amálekiták az úton, amikor kijöttetek Egyiptomból. Amikor fáradtak és kimerültek voltatok, útközben találkoztak veletek, és megtámadtak mindenkit, aki lemaradt; nem félték Istentől. Amikor az Úr, a te Istened megnyugvást ad neked a körülötted lévő ellenségektől azon a földön, amelyet örökségül ad neked, akkor töröld ki Amálek nevét az ég alól. Ne feledjétek!” (5Mózes 25:17-19)

Mózes idejében az izraelitáknak két ellensége volt: az egyiptomiak és az amálekiták. Az egyiptomiak rabszolgasorba taszították az izraelitákat. Kényszermunkás-kolóniává tették őket. Elnyomták őket. A fáraó megparancsolta nekik, hogy minden izraelita fiúgyermeket megfojtanak. Ez népirtási kísérlet volt. Mégis róluk parancsolja Mózes:

„Ne nézzétek le az egyiptomiakat, mert jövevények voltatok az ő földjén”. (5Mózes 23:8)

Az amálekiták nem tettek mást, mint egyszer megtámadták az izraelitákat, amit sikeresen visszavertek (2Mózes 17:13). Mózes mégis azt parancsolja: **„Emlékezzetek”**. **„Ne felejtsetek”**. **„Töröljétek ki a nevüket.”** A Kivonulás könyvében a Tóra azt mondja, hogy **„Isten háborút visel Amálekkel minden nemzedéken át” (2Mózes 17:16)**. **Miért ez a különbség? Miért mondta Mózes az izraelitáknak, hogy tulajdonképpen bocsássanak meg az egyiptomiaknak, de az amálekitáknak nem?**

A válasz a Misna tanításának következménye:

„Amikor a szeretet egy okon múlik, és az ok elmúlik, akkor a szeretet is elmúlik. De ha a szeretet nem függ az okoktól, akkor a szeretet soha nem múlik el. Mi a példa arra a szeretetre, amely egy okon múlik? Amnon szerelme Támár iránt. És mi a példa arra a szerelemre, amely nem függött egy okra? Dávid és Jonatán szerelme”. (Ávot 5:19)

Ha a szeretet feltételes, akkor addig tart, amíg a feltétel tart, de nem tovább. Amnon azért szerette - vagy inkább kívánta - Támárt, mert az tilos volt számára. A féltestvére volt. Amikor egyszer már megelégette őt, **„akkor Amnon heves gyűlölettel gyűlölte őt. Valójában jobban gyűlölte, mint amennyire szerette őt”. (II. Sám. 13:15)**. De ha a szeretet feltétel nélküli és irracionális, akkor soha nem szűnik meg. Dylan Thomas szavaival élve: **„Ha a szerelmesek el is vesznek, a szerelem nem, és a halál nem lesz úrrá rajta”**.

Ugyanez vonatkozik a gyűlöletre is. Ha a gyűlölet racionális, valamilyen félelmen vagy rosszálláson alapul, amely - akár indokolt, akár nem - valamilyen logikával rendelkezik, akkor lehet vele érvelni, és véget lehet vetni neki. De a feltétel nélküli, irracionális gyűlöletet nem lehet megmagyarázni. Semmit sem lehet tenni, hogy foglalkozzunk vele, és véget vessünk neki. Továbbra is fennáll.

Ez volt a különbség az amálekiták és az egyiptomiak között. Az egyiptomiak gyűlölete és félelme az izraeliták iránt nem volt irracionális. A fáraó azt mondta a népének:

Rabbi Jonatan Sacks: A gyűlölet két típusa

„Az izraeliták túl sokan és túl erősek lesznek számunkra. Bölcsen kell bánnunk velük. Különben annyira megnövekedhetnek, hogy - ha háború lesz - csatlakoznak ellenségeinkhez, és harcolni fognak ellenünk, kiűzve [minket] a földről. (2Mózes 1:9-10)

Az **egyiptomiak félték az izraelitáktól**, mert sokan voltak. Potenciális fenyegetést jelentettek az őslakosságra nézve. A történészek szerint ez nem volt alaptalan. Egyiptomot már egyszer érte idegenek inváziója, a **hükszoszok**, egy **kánaáni nevű és hitű ázsiai nép**, akik a **fáraók Egyiptomának** második köztes korszakában **elfoglalták a Nílus-deltát**. A **hükszoszokat** végül **kiűzték Egyiptomból**, és megszállásuk minden nyomát eltörölték. **De az emléküik fennmaradt**. Az **egyiptomiak** nem voltak **irracionálisak**, amikor attól tartottak, hogy a **héber**ek egy másik ilyen népesség. Azért félték az **izraelitáktól**, mert erősek voltak.

(Megjegyzendő, hogy különbség van a „racionális” és az „indokolt” között. Az egyiptomiak félelme ebben az esetben minden bizonnyal indokolatlan volt. Az izraeliták nem akarták elfoglalni Egyiptomot. Éppen ellenkezőleg, inkább el akartak menni. Nem minden racionális érzélem indokolt. Nem irracionális a repüléstől való félelem egy nagyobb légi katasztrófáról szóló jelentés után, annak ellenére, hogy statisztikailag veszélyesebb autót vezetni, mint repülőgép utasának lenni. A lényeg egyszerűen az, hogy a racionális, de indokolatlan érzelmek elvileg orvosolhatók az érvelés segítségével).

Az **amálekiták** esetében ennek éppen az **ellenkezője** volt a **helyzet**. Akkor **támadtak az izraelitákra**, amikor azok **„fáradtak és gyengék”** voltak. Támadásukat azokra összpontosították, akik **„lemaradtak”**. A gyengék és lemaradók nem jelentenek veszélyt. **Ez irracionális, alaptalan gyűlölet volt**.

Racionális gyűlölettel lehet érvelni. Emellett az **egyiptomiaknak** már nem volt okuk félni az **izraelitáktól**. Elhagyták őket. Nem jelentettek többé fenyegetést. De az irracionális gyűlölettel lehetetlen érvelni. Nincs oka, nincs logikája. Ezért talán soha nem múlik el. Az irracionális gyűlölet ugyanolyan tartós és kitartó, mint az irracionális szeretet. Az **Amálek** által szimbolizált gyűlölet **„minden nemzedékre”** megmarad. Mindössze annyit tehetünk, hogy emlékezünk és nem felejtünk, állandóan éberek vagyunk, és harcolunk ellene, amikor és ahol megjelenik.

Van olyan, hogy racionális idegengyűlölet: félelem és gyűlölet az idegentől, az idegentől, a hozzánk nem hasonlítótl. Az emberiség vadászó-gyűjtögető szakaszában létfontosságú volt, hogy különbséget tegyünk a törzsünk tagjai és egy másik törzs tagjai között. Verseny folyt az élelemért és a területért. Ez nem a liberalizmus és a tolerancia kora volt. A másik törzs valószínűleg megölt vagy kiszorított volna, ha erre esélyt kaptál volna. De két-három generáción belül az újonnan érkezettek akkulturálódtak és integrálódtak. Úgy tekintettek rájuk, mint akik hozzájárulnak a nemzetgazdasághoz, és gazdagabbá és változatosabbá teszik annak kultúráját. Ha egy olyan érzélem, mint az idegenektől való félelem, racionális, de indokolatlan, akkor végül hanyatlik és eltűnik.

Az antiszemitizmus más. Ez az irracionális gyűlölet paradigmátikus esete. A **középkorban a zsidókat vádolták kútmérgezéssel, a pestis terjesztésével**, és az egyik legabszurdabb állítással - a **vérvaddal** - azzal gyanúsították őket, hogy keresztény **gyerekeket öltek meg**, hogy

Rabbi Jonatan Sacks: A gyűlölet két típusa

vérükből peszachra matzotot készítsenek. Ez nyilvánvalóan lehetetlen volt, de ez nem akadályozta meg az embereket abban, hogy higgyenek benne.

Az **európai felvilágosodás**, a tudomány és az értelem imádatával, várhatóan véget vetett minden ilyen gyűlöletnek. Ehelyett ennek egy új változatát, a **faji antiszemitizmust** hozta létre. A **XIX. században a zsidókat azért gyűlölték**, mert **gazdagok voltak** és mert szegények; mert **kapitalisták** voltak és mert **kommunisták**; mert zárkóztak voltak és maguknak valóak és mert **mindenhová beszivárogtak**; mert egy **ősi, babonás hit hívei** voltak és mert gyökértelen kompoliták voltak, akik nem hittek semmiben. Az **antiszemitizmus** az ész korának legfőbb irracionális volt.

Ez egy új mítosz, a Cion véneinek jegyzőkönyvei, egy irodalmi hamisítvány, amelyet a **cári Oroszország titkosrendőrségének tagjai készítettek a tizenkilencedik század vége felé**. Eszerint a zsidóknak hatalmuk van egész **Európa** felett - ez az **1881-es oroszországi pogromok** és az **1882-es antiszemita májusi törvények** idején történt, amelyek mintegy **hárommillió** hatalom nélküli és **elszegényedett zsidót küldtek menekülni Oroszországból Nyugatra**.

Theodor Herzl 1897-ben ékesszólóan fogalmazta meg azt a helyzetet, amelyben a zsidók a felvilágosodás és az emancipáció évszázadának vélt időszak végén találták magukat:

„Mindenütt őszintén próbáltunk összeolvadni azokkal a nemzeti közösségekkel, amelyekben élünk, és csak arra törekedtünk, hogy megőrizzük atyáink hitét. Ezt nem engedték meg nekünk. Hiába vagyunk hűséges hazafiak, néha hűségfelettiek; hiába hozzuk ugyanazokat az élet- és vagyondozásokat, mint polgártársaink; hiába törekszünk arra, hogy szülőföldünk hírnevét a művészetek és a tudományok terén, vagy gazdagságát a kereskedelem és a kereskedelem révén növeljük. Szülőföldünkön, ahol évszázadok óta élünk, még mindig idegenekként szidnak bennünket, gyakran olyan emberek, akiknek ősei még nem is érkeztek ide, amikor a zsidó sóhajok már régóta hallatszottak az országban.... Ha békében hagynának minket... De azt hiszem, nem hagynak minket békében”.

Ez mélyen megdöbbenetette **Herzlt**. Nem kevésbé megdöbbenő az antiszemitizmus visszatérése a világ egyes részein, különösen a **Közel-Keleten**, sőt **Európában** is, a **holokauszt** élő emlékezetén belül. A **Tóra** mégis jelzi, hogy miért. Az irracionális gyűlölet nem hal meg.

Nem minden, a zsidókkal vagy **Izraellel**, mint **zsidó állammal** szembeni ellenségeskedés irracionális, és ahol nem az, ott lehet vele érvelni. De egy része irracionális. Egy része, még ma is, a múlt mítoszainak ismétlődése, a vérvádtól a jegyzőkönyvekig. Csak annyit tehetünk, hogy emlékezünk és nem felejtünk, szembeszállunk vele és megvédjük magunkat ellene.

Amalek nem hal meg. De a zsidó nép sem. Az **évszázadok** során oly sokszor **megtámadták**, mégis él, tanúságot téve a szeretet **Istenének** győzelméről a gyűlölet mítoszai és örülete felett.

SÁBÁT SÁLOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

XXV. RÉSZ

[**Prófétasága igaz voltának**] jele ezzel szemben az, hogy a bekövetkezendő eseményekre vonatkozó jóslatai beteljesednek, mint arra a vers utal: „**Miként ismerjük meg az ígét, melyet nem szolt az Örökkévaló?**”

Ha tehát jó valaki, akit [**folyamatos**] **Isten-szolgálat**a alkalmassá tesz a prófétaságra [és prófétának mondja magát], aki nem akar hozzátenni [**a Tórához**] vagy elvenni belőle, hanem a **Tóra micvái**n keresztül szolgálni akarja az **Örökkévalót**, akkor nem mondjuk neki azt, hogy „**Válaszd ketté nekünk a tengert, támaszd fel a holtat és hasonlókat, és akkor majd hiszünk neked.**” Ehelyett azt mondjuk neki: „**Ha próféta vagy, mondd meg nekünk, mi fog történni a jövőben.**” Ő elmondja [**jövendöléseit**], mi pedig kívárujuk, hogy [**„prófétálása”**] megtermi-e a gyümölcsét vagy sem.

Ha „**prófeciájának**” akár csak egy parányi része nem teljesül be, [**az illető**] bizonyosan hamis próféta. Ha **prófeciája** teljes egészében beteljesedik, igaz [**prófétának**] kell tekintenünk.

2. §. Sokszor kell próba alá vetnünk. Ha minden kijelentése igaznak bizonyul, igaz **prófétának** kell tekinteni, mint azt a vers mondja **Sámuellel** kapcsolatosan: „**És megtudta egész Izrael Dántól Beér-Sebáig, hogy húséges Sámuel, mint az Örökkévalónak prófétája.**”

A jószok, és az igaz próféták

3. §. Ámde a jószok és a varázslók is megjövendölik a jövőt. **Mi a különbség köztük és egy próféta közt?**

[**A különbség az, hogy**] az a jövendölés mely jószoktól és varázslóktól származik, részben bekövetkezik, részben nem [**ahogy a Jesájá 44:25-ben áll**]: „**Álljanak csak elő és segítsenek meg téged az égnek vizsgálói, akik a csillagokat nézik, újhóldanként jelentik azokat, amelyekből reád jönnek.**” – „**amelyekből**”, s nem, „**amelyek**”.

Az is lehetséges, hogy egyik jövendölésük sem bizonyul igaznak, és tökéletesen tévednek: „**Ki meg-hiúsítja a hazug jeleit, és a bűvészeket elbolondítja.**”

Ezzel ellentétben egy próféta minden szava igaznak bizonyul, ahogy a vers mondja: „**Nem esik földre semmi az Örökkévaló ígéből.**” Hasonlóképpen szól: „**A próféta, akinél álom van, beszéljen el álmot, és akinél az én ígém van, mondja el az én ígemet igazsággal! Mi dolga a polyvának a tiszta búzával, úgymond az Örökkévaló.**” Ez arra utal, hogy a varázslók és az álomfejtők olyanok, mint a gabona közé keveredett pelyva, míg az **Örökkévaló** szava olyan, mint a színtiszta gabona.

Ezzel kapcsolatosan a **Tóra megígéri**, hogy egy **próféta** elmondja nektek igaz szavakkal, azokat a dolgokat, amelyeket a jószok és álomfejtők hamisan jövendölnek a népeknek, hogy nektek [**a zsidók-nak**] ne legyen szükségeitek varázslókra, álomfejtőkre és hasonlókra: „**Ne találtassék benned olyan, aki keresztülvizeti fiát vagy leányát a tűzön, varázslást űző, időjós, jószolgotó és kuruzsló... Mert e népek... időjószokra és varázslókra hallgatnak, de teneked nem így engedte az Örökkévaló, a te Istened. Prófétát közepedből, testvéreid közül... támaszt az Örökkévaló.**”

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ה"ב

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND SZEPTEMBER 1. – 30. KÖZÖTT

ÁV	28.	1.	vasárnap		8,00	19,00	
	29.	2.	hétfő	<i>JAJM KIPPUR KÓTAJN</i>	7,00	19,00	
ELUL	30.	3.	kedd	Újhold 1.	7,00	19,00	
	1.	4.	szerda	Újhold 2.	7,00	19,00	
	2.	5.	csütörtök		7,00	19,00	
	3.	6.	péntek		₪ 18,55	7,00	19,00
	4.	7.	szombat	SOFTIM	vége: 19,59	8,00	18,45
	5.	8.	vasárnap		8,00	19,00	
	6.	9.	hétfő		7,00	19,00	
	7.	10.	kedd		7,00	19,00	
	8.	11.	szerda		7,00	19,00	
	9.	12.	csütörtök		7,00	19,00	
	10.	13.	péntek		₪ 18,41	7,00	18,45
	11.	14.	szombat	KI TÉCÉ	vége: 19,44	8,00	18,30
	12.	15.	vasárnap		8,00	18,45	
	13.	16.	hétfő		7,00	18,45	
	14.	17.	kedd		7,00	18,45	
	15.	18.	szerda		7,00	18,45	
	16.	19.	csütörtök		7,00	18,45	
	17.	20.	péntek		₪ 18,26	7,00	18,30
	18.	21.	szombat	KI TÁVÓ	vége: 19,29	8,00	18,15
	19.	22.	vasárnap		8,00	18,30	
	20.	23.	hétfő		7,00	18,30	
	21.	24.	kedd		7,00	18,30	
	22.	25.	szerda		7,00	18,30	
	23.	26.	csütörtök		7,00	18,30	
	24.	27.	péntek		₪ 18,12	7,00	18,15
	25.	28.	szombat	NICÁVIM – VÁJÉLECH	vége: 19,14	8,00	18,00
	26.	29.	vasárnap	SZLICHOT KEZDETE	7,00	18,15	
	27.	30.	hétfő	SZLICHOT	6,30	18,15	

Ismeretlen zsidók nyomában XCV. Meyer Kayserling

Meyer Kayserling (Gleidingen (Hannover), 1829. június 17. – Budapest, 1905. április 21.) bölcseleti doktor, rabbi.

Hannoverben született, ahol atyja, **Abraham Kayserling** kereskedő volt. **Gimnáziumi tanulmányait** szülővárosában végezte; a zsidó tudományokban való további kiképzetése céljából **Gerson Josaphat halberstadti talmud-iskolájába**, majd **Nikolsburgba** és **Frankfurtba** ment. Mivel szülei szegénységük miatt nem támogathatták, **francia és angol leckéket** adott. Innen **Prágába** került, ahol **Solomon Judah Loeb Rapoportot** félévig hallgatta. Tulajdonképpeni **talmud-tanulmányait Würzburgban** végezte **Seligman Baer Bamberger** vezetése alatt. Itt nyerte **rabbi képesítő oklevelét** is, aztán (1851) a **würzburgi egyetemre** iratkozott be; **1853-ban** a **Berlini Egyetem** hallgatója volt, ahol **történelmi és bölcseleti tanulmányokkal** foglalkozott.

Leopold von Ranke ösztönzésére megtanulta a **spanyol nyelvet** és **búvárkodni** kezdett a **spanyol zsidókra vonatkozó művekben**. Bölcseleti tanulmányait folytatólag, a **hallei egyetemre** ment és **1856-ban bölcseletdoktori oklevelet** nyert. Már ismert nevű író volt, amikor **1861-ben** meghívták a **svájci zsidók rabbijának**. Itt nagy munka várt rá: az ottani zsidók egyenjogúsításának kiküzdése; röpirataival hevesen megtámadta a klerikális pártot. Folytonos izgatásainak végre az az eredménye lőn, hogy a **nemzetnác 1863 júliusában** megadta a **zsidóknak a polgárjogot**. **1870-ben elfogadta a Pesti Izraelita Hitközség meghívását a hitszónoki székre** és akkortól **Budapesten** működött. A **spanyol tudományok** terén szerzett érdemeiért az ottani tudományos **akadémia tagjai közé választotta** és még több **külföldi tudós társaságnak is tagja** volt.

Több dolgozata jelent meg a **Robert Prutz** szerkesztette **Deutsches Museum-ban**, **Frankel Monatsschriftjében** (Lipcse, 1857-68.), a **Wertheimer-féle Wiener Jahrbücherben** (1860-69.), a **Steinschneider Hebräische Bibliographie-jában**, a **szentpétervári Voszhodban**, a **párisi Revue des études juivesben**, a **pesti Israel Jahrbuchban** (1860. II. Josef Mendelssohn und Graf wilhelm von Schaumburg-Lippe); az **Egyenlőségnek** és a **Magyar Zsidó szemlének** is munkatársa volt. A **Pierer** által kiadott **Lexicon der Wissenschaftenben** a **zsidó tudományokra** vonatkozó összes **cikket** ő írta.

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXIV. rész

1944. szeptember 07. - 1944. szeptember 13. között

1944. szeptember 7. Románia hadat üzent Magyarországnak. A Magyarországi Zsidók Lapja közölte az első értesüléseket a zsidók munkára való mozgósításáról. A mozgósítás okaként Magyarország nehéz helyzetét és az akut munkaerőhiányt hozták fel, miközben sok zsidó hónapok óta élt nehéz helyzetben, munka és jövedelem nélkül. A hír szerint, alkalmassági vizsgálat után a **14 és 70 év közöttieket** vették volna igénybe az országon belül végzendő "védelmi munkákra", nemre és mindenféle mentességre való tekintet nélkül. **Veesenmayer és Hans Greiffenberg** közölték **Lakatos Géza miniszterelnökkel és Vörös János vezérkari főnökkel** a német szándékot, miszerint a keleti frontot akár a nyugati front rovására is tartani kívánták. "A pécsi m. kir. pénzügyigazgatóságtól: A zsidók vagyoni és vagyoni jogi ügyeinek Kormánybiztosa 1500/1944. számú rendeletével a lezárt zsidó üzletek áru és anyagkészletének, valamint a berendezési és felszerelési tárgyaknak sürgős értékesítését rendelte el."

1944. szeptember 8. Az újságokban újabb részletek jelentek meg a zsidók munkára való mozgósításának lebonyolításáról. Különleges vizsgálóbizottságok minősítették és osztották be őket a képzettségüknek megfelelő védelmi munkára. Az ellenszolgáltatás megfelelt a munkaszolgálatosokénak. Az alkalmatlanokat vidéki táborokban kellett koncentrálni a **Vöröskereszt felügyelete alatt**, lehetőleg helyi, szakképzettséget nem igénylő munkákon alkalmazva őket. A szakmunkásokat a honvédelemmel kapcsolatos ipari munkákra osztották be, csillagos házakban elhelyezve őket. A **gyermekek és idősek elhelyezéséről a Vöröskereszt felügyelete mellett gondoskodtak.** A honvédelmi minisztériumban a terv kidolgozását és végrehajtását **Heinrich János ezredesre** bízta, akit a "zsidóbarát" tevékenységét nehezményező „közbenjárására” szeptember végén frontszolgálatra **vezényelték.** A **parancsnok Horny Ernő vezérőrnagy** volt, a terv részleteit és a sorozóközpontok tevékenységének előírásait **Gobbi Ede százados** dolgozta ki, az **orvosi kivizsgálást dr. Doby József** irányította. A **Zsidó Tanácsot Schalk Ferenc** képviselte a **sorozási bizottságban**, és mindent megtett a **sorozási eljárás elnyújtásáért.** A megvalósításban, bár a **honvédelmi minisztérium hatáskörébe** tartozott, a **Zsidó Tanács tisztségviselői** vettek részt, köztük **Adorján Antal, Faludi Ferenc, Müller Rezső és Stöckler Lajos.** Az **1874 és 1930 között született zsidók összeírása, az összeírtaknak a sorozóállomásokra való vitele, a listákkal együtt a sorozóknak való átadása a légmentes parancsnokok feladata volt.** **Petrov vezérezredes** által irányított **4. Ukrán Front** újabb támadást indított, hogy harapófogóba szorítsa a **Dél-Ukrajna Hadseregcsoport** Kárpátokban védekező három hadseregét, illetve felvegye a kapcsolatot a szlovákiai felkelőkkel. A hadműveletek azonban végül kudarcba fulladtak, a bevetett **378.000 katonából október végéig elesett, eltűnt vagy megsebesült 131.000.**

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXIV. rész

A **szlovák felkelőkkel** nem sikerült felvenni a **kapcsolatot**, a **németek** le tudták törni az ellenállást. Az eredmény mindössze néhány **négyzet-kilométernyi szlovák terület** és a **Kárpátok előterének elfoglalása** volt.

1944.szeptember 9. A Szovjetunió felszabadította Bulgáriát. Kolosváry-Borcsa Mihályt, "saját kérésére", felmentették tisztségéből. Utóda Hlatky Endre nyugalmazott főispán lett.

1944.szeptember 10. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: "Hír Pestről: Bethlen lesz korm.-helyettes. Jungerth volt moszkvai követ miniszterelnök - ezekből, azt hiszem, egy szó sem igaz. Éppen úgy, hogy: Horthy Miklós lelőtte volna Sztójajt, mikor a szigorú zsidótörvényt vitte aláírásra, Sztójay belehalt, ifj. Horthyt elvitték a németek!?"

1944.szeptember 11. Baranov tábornok 1. gárda-lovashadteste a Duklai-szorostól nyugatra áttörte a frontvonalat. Az amerikai 5. páncélos hadosztály egy feldejtőjárőre behatolt Németország területére.

1944.szeptember 12. Az USA külügyminisztere a Nagy-Britanniába delegált amerikai nagykövetnek küldött távirata szerint Románia esetében már megegyezés született egy Szövetséges Ellenőrző Bizottságról (inter-Allied Control Commission), melyben az USA is képviseltetni fogja magát. Úgy gondolták, így már látni fogják ennek működését a gyakorlatban, mikor a kérdés Magyarország kapcsán felmerül.

1944.szeptember 13. A Varsó környéki harcokban résztvevő 1. lovashadosztály harcértékét a legjobb német alakulatok mellett említették, Horthy Miklós kormányzó kitüntetésképp az egységnek a "huszárhadosztály" nevet adományozta. Petrov vezérezredes a magyar hadsereg arcvonalán, Munkács irányában történő előretörés elakadása miatt a 3. hegyilövészhadtestet a duklai irányba, az 1. gárdahadsereg frontvonalára rendelte. Az 1. magyar hadsereg arcvonalán a szovjet támadás előrejutásának maximális mértéke egy hónap alatt nem haladta meg a 4-7 kilométert. Zborótól északkeletre a Baranov tábornok által vezetett 1. gárda-lovashadtest egységei elérték a lengyel-szlovák határt, és elfoglaltak egy-egy helységet. A szovjet csapatoknak a Duklai-szorosnál sikerült átjutni a Kárpátok gerincén.

Folytatjuk...

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XXVI. rész

Az újságok vezércikkeket írtak. Az üzletek bezártak. A hadsereg behívta a tartalékosokat. A helyzet feszült volt. **Az egész nemzet izgatottan várakozott. Vajon polgárháború lesz?** Valaminek történnie kellett.

Egy reggel az egyik fiú gyűlést hívott össze a palotában. Nagyon izgatott volt. Csak a testvéreivel akart beszélni. Kitéssékelte a szolgákat, és bereteszte az ajtót. „**Mi folyik itt?**” – kérdezte a többi testvér. „**Nem fogjátok elhinni – mondta –, múlt éjjel álomban eljött hozzám apa. Találjátok ki, mit mondott!**” A testvérek nem tudták, mit válaszoljanak. „**Apa azt mondta, hogy én vagyok az új király. Hát nem nagyszerű? Éljen sokáig a király!**”

Vajon igazat mondott? Lehetséges. **Te hinnél neki?** Gondolj bele a helyzetbe! **Álmodott?** Valószínűleg. **Az apja beszélt a sírból?** Ő azt mondja, hogy igen. **De honnan tudod?** Nem tudja bizonyítani. Hihetsz neki, ha megbízol benne. **Vajon bíznának benne a testvérei?** Kétlem. Ők is új királyok akarnak lenni. Ráadásul van egy jó érvük: „**Ha apánknak tényleg hatalma van a síron túlról üzeni, miért nem beszélt mindhármunkhoz?**” Gondolj bele, ha a király mindhárom testvérhez eljönne, ugyanazon az éjszakán, ugyanabban az álomban, és mindegyiknek ugyanazt mondaná – a legidősebb fiú legyen az új király –, akkor elhinnék. Nem lenne szükségük bizonyítékra. Ők maguk látták. Képzeld el, hogy másnap reggel mindhárman ott vannak. Összehasonlítják az élményeiket. **Kísérteties?** Igen. De megtörtént, és ők tudják.

Elhiszed, amit az emberek mondanak neked? Persze. **Elhinnél egy történetet részeg emberek verekedéséről?** Valószínűleg igen. Ha a történet csupán egy történet – és nem rólad szól –, akkor elfogadod úgy, ahogy van. **Kérnél bizonyítékot?** Valószínűleg nem. Nincs szükséged rá. De ha a történet rólad szól – vagyis, ha azt állítanák, hogy Te verekedtél részegen –, akkor már bizonyítékot akarnál. A legtöbb esetben – legyen a történet akár hétköznapi, megdöbbentő, szokatlan vagy természetfeletti –, ha rólad szól vagy hatással van az életedre, bizonyítékot akarsz. Ha nem, akkor nem. Egyesek úgy vélik, hogy természetfeletti, metafizikai élmények folyamatosan történnek. Sokan nem így gondolják. És ez általában nem is számít. Nem érdekel, ha a szomszédod azt állítja, hogy látta **Elvist** vagy egy **marlakót**. Azt hisz, amit akar. De ha **Elvis** azt mondta a szomszédodnak, hogy építsen egy nagy szentélyt a hátsó kertjében, és emberek százai állnak a verandádon nap mint nap, hogy megnézzék, akkor már bizonyítékot akarsz. Éspedig szilárd bizonyítékot. Ha pedig nem tud ilyennel szolgálni, akkor ráveszed, hogy bontsa le a szentélyt.

Menjünk egy lépéssel tovább. Tegyük fel, hogy **Te vagy Isten. Hogyan győznél meg egy embercsoportot, hogy kövessék a törvényeidet?**

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórát!

XXVI. rész

Kiválasztanál egy személyt, prófétává tennéd, és elmondanád neki az üzenetedet? Talán. De nem olyan gyenge ez, mint egy Elvis látomás? Istenként bármit megtehetsz, miért korlátoznád az üzenetedet egyetlen tanúra? Mondd el az egész csoportnak. Adj nekik egy olyan élményt, amelyet soha nem fognak elfelejteni. Pecséted be a kollektív tudattalanjukba. Tedd a történelmük részévé. Ünnepeled meg velük az évfordulót tortával és grillezéssel.

A történelem így működik. Megtapasztalunk valamit, egy háborút, természeti katasztrófát, vagy részt veszünk egy nagy felvonuláson, majd elmondjuk a gyerekeinknek, és ők hisznek nekünk. A hitelesség az esemény nagyságával együtt nő. Egy nagyobb esemény fontosabb és könnyebben hihető, mint egy kisebb. A második világháború fontosabb volt, mint egy dél-amerikai puccs. Túl nagy volt. Túl sok embert érintett. Túl sok gazdasági, politikai, vallási, filozófiai és erkölcsi kérdést érintett. Tudod, hogy megtörtént. **És a dél-amerikai puccs? Az is megtörtént?** Lehetséges. De utána kell nézni. Nem volt elég nagy ahhoz, hogy hatással legyen rád. A szüleid nem beszéltek róla.

Gondolj a történelemre! Elfogadod az előző nemzedékek állításait. Tényként fogadod el a birodalmakról, nagy vezetőkről, háborúkról és természeti katasztrófákról szóló történeteket. Nem kérdőjelezed meg a nemzetek vagy nagy embercsoportok állításait. Túl sok ember vett részt benne. Túl sok különböző véleményű, hátterű, érdeklődésű, hitű, nézőpontú és elfogultságú ember állítja ugyanazt a dolgot. Túl sok későbbi történelem épül rá. Nincs szükséged erős bizonyítékokra, mint például dokumentumok, romok, leletek vagy képek. Elég az állítás ereje.

Elfogadsz mindent, amit hallasz? Nem. A kis csoportok vagy egyéni tanúk által tett állításokat nehezebb bizonyítani. Nézd meg a következő példát:

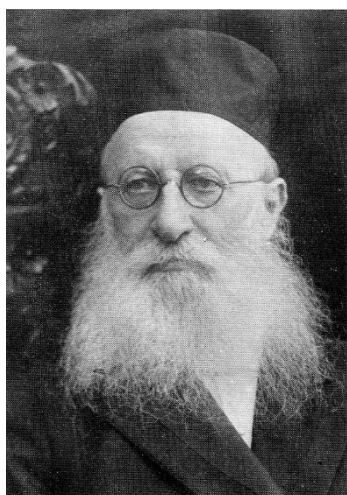
Kétezer évvel ezelőtt a rómaiak meghódították Egyiptomot. Ez tény. Az is tény, hogy **Julius Caesar** járt **Egyiptomban**. Azt is tudjuk, hogy **Rómában** ekkor épp **polgárháború** dúlt. Ezek történelmi tények. Emberek ezrei vettek részt benne, katonák, kereskedők, parasztok, menekültek és az akkori világ vezetői. **Caesar látogatása** olyan események láncolatát indította el, amelyek elpusztították a **Római Köztársaságot**. A megszállás évszázadai közvetlen hatással voltak **Rómára**. Ilyet nem lehet kitálatni. Eddig minden rendben. **Rómát** a **köztársaság** végnapjaiban **polgárháború**, zavargások és politikai instabilitás sújtotta. **Julius Caesar** egyre erősödött, és **Nagy Pompeiusszal** harcolt a végső hatalomért. **Pompeius** átkelt a **Földközi tengeren** az **egyiptomi Alexandriába**, ahol **XIII. Ptolemaiosz** a nővérével, **Kleopátrával** vetélkedett **Egyiptom irányításáért**.

Folytatjuk...

Heti Jahrzeit:

Rabbi Moshe Sebulun Margolies

Moshe Sebulun Margolies rabbi (1851. április - 1936. augusztus 25.) orosz származású amerikai ortodox rabbi volt, aki a New York-i Manhattan kerület Upper East Side-ján lévő Kehilath Jeshurun Kongregáció vezető rabbija volt. Nekrológjában az „észak-amerikai ortodox rabbik dékánja”, „cionista vezető és zsidó nevelő”.

Margolies rabbi 1851 áprilisában született az oroszországi Krozában, és rabbiképzésben részesült a krozai és bialystoki jesivákban. Szmichát Jomtov Lipman Heilpern rabbitól, az Oneg Jom Tov rabbitól kapott. 26 éves korában Sloboda rabbija lett, ahol egészen addig szolgált, amíg 1889-ben Bostonba nem hívták, hogy az ottani ortodox zsidó közösség főrabbiaként szolgáljon. 1906-ban New Yorkba jött, hogy a Kehilath Jeshurun Kongregáció rabbijaként szolgáljon, amelyet a The New York Times úgy jellemezett, mint „az ország egyik legnagyobb és legbefolyásosabb ortodox hitközsége”.

Az 1933-as náciellenes bojkott részeként Margolies rabbi felállt betegágyából, hogy 1933. március 27-én beszédet mondjon a Madison Square Gardenben összegyűlt tömeg előtt, és imáival felállította a 20 000 fős tömeget, hogy az antiszemita üldözés megszűnjön, és Izrael ellenségeinek szíve megenyhüljön.

Margolies rabbi 85 éves korában, 1936. augusztus 25-én halt meg a New Jersey állambeli Belmarban, a Carlton Hotelben, felesége, fia és lánya mellett. Egy héttel a halála előtt tüdőgyulladásban szenvedett. A temetési szertartást másnap tartották a Kehilath Jeshurun Kongregációban.

Unokája, Joseph Lookstein rabbi 1926-os rabbivá avatása óta segédrabbi volt a gyülekezetben, és Margolies hosszan tartó betegsége alatt ő helyettesítette őt. Margolies rabbi halála után Lookstein rabbi lett a gyülekezet vezető rabbija.

Joseph Lookstein rabbi 1937-ben megalapította a Ramaz iskolát, amelyet Margolies rabbi tiszteletére neveztek el, akit a „Rabbi Moshe Zevulun” rövidítéssel ismertek. Lookstein fia, (a későbbi rabbi) Haskel Lookstein tagja volt az iskola hat diákból álló első osztályának. A Ramaz Iskola létszáma 1990-ben körülbelül 750 diák volt, ami 2007-re 1100-ra nőtt az általános iskolától a középiskoláig.

Forrás: (tzadikim)

RECEPT-TÁR

Sütés nélküli madártej szelet

A kekszalapú sütiknél nincs jobb sütés nélküli édesség. A krém ezúttal egy nagyon könnyed, vaníliás madártejjű töltelék – ami annyira selymes, hogy elolvad majd a szádban.

Hozzávalók: 22 x 20 cm forma

- 3 db tojás
- 200 ml tej
- 200 ml habtejszín
- 100 g porcukor
- 2 tk vaníliamag
- 1 csipet só
- 20 g finomliszt
- 7 g zselatinpor
- 30 g víz
- 30 db vajas keksz
- 80 g étcsoki
- 20 g vaj
- 50 ml habtejszín

Elkészítés:

A madártej szelet elkészítéséhez először egy gyorsforralóba ütjük a tojásokat, majd hozzáadjuk a tejet, a habtejszín, a porcukrot, a vaníliát, a csipet sót és a lisztet. Habverővel csomómentesre keverjük és közepes lángon sűrű krémmé főzzük, majd lehúzzuk a tűzről.

A zselatint kikeverjük a vízzel és hagyjuk, hogy megszívja magát pár perc alatt. Egy gyorsforralóba kanalazzuk és felmelegítjük (de nem forraljuk!), ezután a tojásos krémhez csorgatjuk és csomómentesre keverjük vele.

A tepszi alját kirakjuk keksszel, erre rákanalazzuk a krémet és egyenletesen elsimítjuk, majd a tetejét is kirakjuk keksszel, hogy teljesen befedje.

A csokit összeolvasztjuk a vajjal és a habtejszínnel, hogy homogén legyen, aztán egyenletesen rácsorgatjuk a keksz tetejére és elsimítjuk. Ha szeretitek a sós és édes ízek keveredését, a tetejét is meghinthetitek egy picit sóval, aztán mehet a hűtőbe egy éjszakára. Másnap négyzeteket vágunk belőle és tálaljuk.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ב

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

							INDÍT-VÁNY	HORDÓ ÜRTAR-TALMÁNÁK MÉRÉSE	NEM LÁT	SZEMÉLY-GÉPKOCSI	PIACI ÁRUSÍTÓ-HELY	LEHEL NÉVVALTOZATA	FELKÉSZÜLÉSI EDZÉSSOROZAT	A POÉN 1. RÉSZÉ					
							JAPÁN AUTOJEL KIZÁRÓ FELTÉTEL												
							MEG-GONDO-LATLAN												
							LITER, RÖVIDEN		JÓL MEG-MUNKÁL-HATÓ FÉM JEGY			AGYÓ, KEDVESI AZ OVIT KÖVETI							
							KERESZ-TÜL			DIVAT-MÁRKA									
							VÉGIG-LAPOZÓ			ZAKATOL									
k	A POÉN 2. RÉSZÉ	BOLTI RÉSZLEG	FÉSZKET ÉPÍT A MADÁR	MAGTÁR KÖZEPEI	EGY HARMADA!	HULL, POTYOG LIBAMÁJ-SZELETI				PERCEGŐ ROVAR	NÉMÁN AVATI								
ALKU-DOZIK								SÓZOTT HALIKRA FENTRŐL NYÚJT											
TERMÉST BETA-KARIT					TELT-KARCSÚ KÍSÉRTET							RÉSZBEN MÁSHOLI ... FÁNK-SÜTEMÉNY							
FEKETE ISTVÁN HÓSE				SIEMENS, RÖVIDEN		RIGAI				DIÓBÉLI BÖLCS BIBLIÁI KIRÁLY			AZ OXIGÉN VEGYJELE						
NINCS NÉLKÜLE PLAKÁTI			JÓTÁLLÁS VONAT-KOZÓ NÉVMÁS			LENTI HELYRE							HAMIS INDITEK						
BECÉZETT AMÁLIA				KIÁRUSÍT					FAÁG										
MOHÓ IVÁS				TESTFEL-ÉPÍTÉS					BERN FOLYÓJA										
								AMPER, RÖVIDEN		ARANY-IFJÚ									
								HELYISÉG OLDALAI		NAGY-KANIZSAI									
NEWTON, RÖVIDEN						EREDETI HON							KICSI-NYÍTO KÉPZŐ						
MEGHITT JELENET						FÜGGŐ-ZÁR							FÉMVEGI						
ÁSVÁNY A KONY-HÁBAN			ELHAGYJA AZ ÁGYÁT KÖLTŐ (ZOLTÁN)				TÖMEG-MÉRTEK SPANYOL BIKAI							RÓMAI 1-ES					
														GÖRÖG ÉTEL					
MILLI, RÖVIDEN		AROMA						ANGOL ZENEKAR					SRAPNEL-DARABI						
		GÖRÖG BETŰ						TANÁCS, NÉMÉTÜL					GYOM-NÖVÉNY						
TÁPLÁL					IDŐSZAK														
									PAMUT-VÁSZON										
					EZEN A NAPON				DÍSZÍT, A SZÉLEINI										
				VASKA-LAPOS									ÓGÖRÖG ISTENNO						
				TISZTELT, RÖVIDEN									FÜSTBEN ÁLLI						
SOMOGY MEGYEI FÜRDŐ-HELY	B									MUNKA-TERÜLET ÁGA									

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Szept. 13. – 2024. Szept. 20.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
13. péntek	7:00	18:45
14. szombat	8:00	18:30
15. vasárnap	8:00	19:00
16. hétfő	7:00	19:00
17. kedd	7:00	19:00
18. szerda	7:00	19:00
19. csütörtök	7:00	19:00
20. péntek	7:00	18:30

A 613 PARANCSOLAT

XX.

Tiltó micva

**A csonttörés ti-
lalma**

**„és csontot
ne törjetek
belőle”**

(2Mózes 12:46)

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
13. péntek	18:41	14. szombat	19:44
20. péntek	18:26	21. szombat	19:29

Poén sarok

- Pistike, mondj egy tagadó mondatot!
- A Gyuri megette az uzsonnámat.
- De hát hol van ebben a tagadás?
- A Gyuri tagadja.

ESEMÉNYEK

Körzetünk korábbi tagja Surányiné Benedikt Vera a múlt héten elhunyt. Az utóbbi években Izraelbe költözött, hogy gyerekeivel, unokáival lehessen. Petach Tikva-i temetőben temették el. Sok erőt kívánunk a családnak. Baruch Dayan Haemet!

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilélek tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt szeptember 18.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrassy Béla